

Tisková zpráva

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

Mediální gramotnost – České republiky ujždí vlak

V posledních několika letech o mediální výchově a nezbytnosti zvyšování mediální gramotnosti slyšíme z různých stran. Vzniká řada projektů, různě zaměřených, které mají společný cíl – zlepšit neuspokojivou situaci.

I přes snahy, dobře míněné a profesionálně zaštitěné, je mediální gramotnost populace ČR v evropském srovnání nízká. Mediální vzdělávání má značně kolísavou úroveň, chybí mu jednotná, plošná koncepce a nesleduje konkrétní cíle. Postrádána je adekvátní evaluace proběhnuvších projektů.

Patrně základním nedostatkem je, že problematika mediální gramotnosti není jednoznačně vložena do pravomoci konkrétního resortu, který by nesl i finální odpovědnost za stav mediální gramotnosti populace ČR.

V současnosti jsou úkoly, spojené s mediální gramotností, roztržštěné mezi různé subjekty (ministerstvo školství, ministerstvo kultury, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání), což samo o sobě není chybou, jelikož mediální gramotnost má různé sledované aspekty, ale problémem je, že neexistuje žádná kooperace a společný program.

Již v roce 2009 shledala závěrečná zpráva Studie kritérií k hodnocení úrovně mediální gramotnosti ve státech EU, vydaná v Bruselu Generálním ředitelstvím pro informační společnost a média Evropské komise, situaci v ČR jako neuspokojivou. V tzv. kritériu souvislostí mediální gramotnosti, kam spadá mediální vzdělávání, státní politika mediální gramotnosti, občanská společnost a mediální průmysl, se ČR umístila na posledním místě z celé Evropské unie.

Studie prokázala úzký vztah mezi úrovní mediální gramotnosti u jednotlivců a institucionálně uplatňovanou politikou mediální gramotnosti. Je zřejmé, že dostatečná úroveň mediální gramotnosti je závislá na aktivní strategii státu na podporu růstu mediální gramotnosti. Ta ovšem v České republice chybí.

Je nejvyšší čas, aby se mediální gramotnost stala jednou z priorit tohoto státu, jinak hrozí, že jen velmi těžko budeme dohánět zameškané. To by samozřejmě pro naši společnost mělo velmi neblahé následky, včetně významných důsledků ekonomických.

Bylo by vhodné, aby vznikla meziresortní pracovní skupina, ideálně sdružující zástupce zainteresovaných státních orgánů (Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo školství ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání), odborníků na mediální vzdělávání a vybraných organizací (například Safer internet), která by připravila jednotnou koncepci zvyšování mediální gramotnosti celé populace ČR, včetně ohrožených skupin, sociálně slabých a seniorů. Koncepce by měla počítat s rozsáhlým zapojením knihoven jako přirozených center vzdělávání dospělých, jak k tomu vybízí Deklarace k rozvoji mediální a informační gramotnosti v digitální éře, vydaná v loňském roce Evropskou unií a UNESCO.

V souladu s touto Deklarací by program usiloval o vytvoření kompetencí občanů České republiky, aby obstáli v rychle se měnícím informačním a mediálním prostředí.

V Praze dne 16. 6. 2015

Ivan Krejčí

Předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

kontakt: podatelna@rrtv.cz

274 813 830